

Oponentský posudek diplomové práce

diplomant: Hračja Grigoryan

vedoucí diplomové práce: Prof. JUDr. Michal Skřejpek, DrSc.

oponent diplomové práce: Doc. JUDr. Petr Bělovský, Dr.

téma diplomové práce: Řečtí a římsští reformátoři

Autor předložil práci, jejíž téma naznačuje komparativní zaměření s ambiciózně velkým historickým rozsahem, zjevně inspirovaným Plutarchovými srovnávacími životopisy. Tato očekávání však zůstala bohužel nenaplněna.

Autor nezduvodňuje, podle jakého klíče si vybral osobnosti z historie starého Říma a Řecka, jejichž reformačním úsilím se zabývá. Pakliže svůj výběr blíže nspecifikoval, dá se logicky z toho dovodit, že se chce věnovat všem takovým osobnostem, což však neodpovídá obsahu předložené práce. Proč se například autor nevěnuje působení např. Servia Tullia, jenž je označován za reformátora římské ústavy (zavedení tribunů a centurií), Marca Furia Camilla, jenž byl označován za druhého zakladatele Říma, Lucia Cornelia Cinny a dalším republikovým osobnostem? Pokud autor pojednává o Augustovi, proč nezohlednil další reformátory císařské éry, např. Hadriána, Marca Aurelia, Constantina či Diocletiana? Výběr zvolených osobností se tedy zdá být čistě náhodný, což se negativně projevuje na věrohodnosti výkladu.

Za velmi problematický lze vnímat hrubý nepoměr mezi rozsahem, který autor věnoval římské a řecké části. Zatímco římským reformátorům je věnováno celkem 32 stran (str. 6–38), řeckým pouhé 3 (str. 39–42, z toho většina stran 39 a 42 jsou prázdné). Periklovi autor věnuje dokonce jen tři krátké odstavce. Celkově tak práce působí velmi nevyváženým dojmem.

Pojednání o zvolených osobnostech se autor věnuje spíše v obecné či politické rovině, než z hlediska právní historie, jak by se na právnické fakultě dalo legitimně očekávat. Jde spíše o biografie určitých osobností římských a řeckých dějin s důrazem na jejich vojenské zásluhy. Svědčí o tom již samotné názvy většiny kapitol, např. První válka s Mithridatem, První Sullova občanská válka, Druhá Sullova občanská válka, Válka s Antoniem, Vojsko a expanze atd.

Další závažný problém předložené práce je, že text není zakončen závěrem (resp. závěrečnou kapitolou), jenž je nezbytnou součástí struktury diplomové práce, kde se očekává, že autor vysvětlí, k jakým konkrétním závěrům vzhledem k vytyčenému tématu dospěl.

To, co se naopak dá na práci ocenit je práce s původními prameny a cizojazyčnou literaturou. Bohužel se jich autor držel až příliš. Jelikož jde o neprávní prameny, došlo k problému, který byl zmíněn výše, když se autor věnuje primárně politickým a vojenským otázkám (tak jako činí Plutarchos, ten však neaspiroval na absolutorium na právnické fakultě). Autor tedy nedokázal zvolené prameny dostatečně, resp. vhodně využít. Bylo třeba více analytického přístupu, většího soustředění na ústavní právo římské. Zejména pak je třeba důvěryhodně odůvodnit výběr zvolených osobností a dodržet vyváženost pojednání ve všech kapitolách. S ohledem na předložený text by se dalo doporučit, aby se autor věnoval výlučně římským reformátorům.

Jelikož předložená diplomová práce vykazuje výše uvedené vážné nedostatky, nedoporučuji jí k ústní obhajobě.

V Praze 27. dubna 2016

doc. JUDr. Petr Bělovský, Dr.